

KORISNI SAVJETI

- odnosite se prema djetetu s poštovanjem, pažnjom i uvažavanjem koje želite da Vam ono i uzvrat
- pomozite djetetu da usmjeri energiju u pozitivnom smjeru (da bude aktivno – trči, skače, pjeva...) jer će je u suprotnom iskoristiti za neželjeno ponašanje
- prvo razmislite, onda recite
- utvrdite jednostavna i jasna pravila
- budite dosljedni i slijedite rutinu koja djeci osigurava ugodnost u kojoj znaju što očekivati i kada to očekivati
- izbjegavajte poticati neželjena ponašanja, makar i samo pažnjom
- obratite pažnju na djetetove osjećaje; ukoliko možete razumjeti zašto je Vaše dijete neposlušno, napravili ste korak naprijed prema rješavanju problema
- budite primjer djetetu
- izbjegavajte kaznu koja fizički ili emotivno šteti djetetu (lupanje po guzi, udaranje, pljuskanje...)
- koristite humor

Preporučamo Vam da pročitate:

- T. Gordon: Škola roditeljske djelotvornosti
- J. Juul: Vaše kompetentno dijete
- I. Filipović: Kako biti bolji roditelj
- Dr. W.i M. Sears: Disciplina

Pripremila:
Tanja Cvijanović, socijalni pedagog

DJEČJI VRTIĆ IVANIĆ GRAD

Pozitivna disciplina

DISCIPLINIRANJE NASUPROT KAŽNJAVANJU

Disciplina nije isto što i kažnjavanje. Disciplina je proces učenja djece prihvatljivom ponašanju unutar određenih granica. Ona se temelji na dobrom međuljudskom odnosu, pohvalama i uputama djetetu kako da kontrolira svoje ponašanje.

Kažnjavanje je negativno, ono je neugodna posljedica nečega što je dijete napravilo ili je propustilo napraviti. Kažnjavanje bi trebalo biti samo mali dio discipliniranja.

Uspješno discipliniranje trebalo bi biti prisutno cijelo vrijeme, a ne samo kad se dijete loše ponaša. Djeca će prije promijeniti svoje ponašanje ako se osjećaju ohrabreno i vrijedno, nego ako se osjećaju posramljeno i poniženo. Kada djeca misle dobro o sebi i cijene odnos koji imaju s roditeljima, lakše će slušati i učiti.

Kod djece je cilj postepeno postići samodisciplinu koja će im biti vodič kroz svijet.

UNAPRIJED SPRIJEČITE NEŽELJENO PONAŠANJE

- Ponudite djetetu izbor, kad god je to moguće; npr. pokušajte reći: «Želiš li pokupiti svoje igračke sam ili želiš da ti ja pomognem?»
- Pokušajte igrom postići cilj; npr. možete reći «Idemo se utrkvati, da vidimo tko može brže obući kaput.»
- Dogovorite unaprijed što ćete raditi i što se očekuje od djeteta; npr. u gostima, u trgovini... ponesite sa sobom igračku kojom se dijete može zabaviti ukoliko mu postane dosadno.
- Hvalite dobro ponašanje svaki put kad se Vaše dijete ponaša u skladu s pravilima; npr. možete reći: «Hvala što si došao čim sam te pozvala» i zagrliti ga.

USPJEŠNE TAKTIKE ZA POTICANJE DJECE NA SURADNJU

- Ne držite djetetu «predavanje». Ukažite mu na **prirodne posljedice** njegovog ponašanja; npr. «Poderao si slikovnicu, više ju ne možeš čitati.»
- Ukoliko prirodne posljedice nisu prikladne za određenu situaciju, uključite se, ukazujući djetetu na **logične posljedice** koje su usko povezane s njegovim postupkom; npr. «Nisi pospremio igračke, pa ću to sada ja učiniti, ali se zato s njima nećeš moći igrati cijeli dan.»

- U slučaju da dijete odbija suradnju, tada mu možete reći da će se morati odreći nečega što stvarno voli (**uskraćivanje privilegija**). Imajte na umu sljedeće:
 - nikada mu ne uskraćujte nešto što mu je zaista potrebno (hrana, spavanje, boravak na otvorenom).
 - budite sigurni da možete ostvariti ono što ste rekli, te budite dosljedni
 - vremenski ograničite uskratu (npr. sat ili dan) primjereno «prijestupu»
- **Isključenje** koristite tek ako se ništa drugo ne pokaže uspješnim, ili kada želite prekinuti neko ponašanje (npr. agresivnost, težu neposlušnost, opasne situacije). Pri tome vodite računa o sljedećem:
 - mjesto isključenja mora biti dosadno, npr. stolica
 - ovisno o dobi i djetetu bit će dovoljno i petnaestak sekundi ili nekoliko minuta
 - ako dijete uporno odbija samo otići na mjesto isključenja, nježno da odvedite i stojte kraj njega, ili ga držite u krilu. Objasnite mu da ga držite na tom mjestu jer mora imati isključenje. Nemojte mu ništa više objašnjavati.
 - možete djetetu postaviti sat (ili pješčani sat) da zna kada je isključenje završeno
 - kada vrijeme isključenja istekne, ponudite mu neku drugu aktivnost i ohrabrite ga
 - nakon nekoliko minuta popričajte o njegovom ponašanju